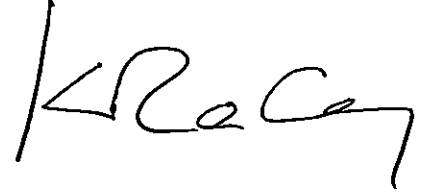

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aile sağlığı merkezlerinde çalıştırılan aile sağlığı grup elemanlarının yaşadıkları çok boyutlu sorunların ortaya konularak, bu sorunların çözümü temelinde aile sağlığı grup elemanlarının özlük haklarının iyileştirilmesi konusunda gerekli hukuksal düzenlemelerin yapılması amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Kamuran TANHAN

Mardin Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

Türkiye’de aile sağığı merkezlerinde 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu m.3, Aile Hekimleri Uygulama Yönetmeliğı m. 22 ve Aile Hekimleri Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliğı m. 18 dayanak yapılarak tıbbi sekreter, acil tıp teknisyeni, ebe, hemşire ve temizlik personelleri aile hekiminin de görüşü alınarak 4857 sayılı İş Kanunu’na göre sözleşmeli olarak çalıştırılmaktadır.

Aile sağığı merkezi grup elemanları, belirsiz iş tanımı başta olmak üzere, iş güvencesi, çalışma saatleri ve ücret, eş durumu tayin hakkı, kıdem tazminatı, askerlik sonrası işe dönüşler, ücretli doğum izni, yıllık izinler ve istirahat raporu talebi ve kamu görevlisi sayılmamak gibi çoklu sorunlarla karşı karşıyadır. Ataması yapılmamış yahut emekli olduğu halde geçinemediğı çalışmak zorunda bırakılmış kişilerin çoğunlukta olduğu bu çalışanlar, geline son noktada çalışma alanlarında yalnızlığa itilerek, çok boyutlu bir sorun yumağı içerisinde zorlu koşullar içerisinde emek vermeye devam etmektedir.

Aile sağığı merkezi grup elemanlarının çalışma saatleri gruplandırma kriterlerinde hekim başına minimum haftalık 10 saat ve toplam hekim sayısına göre belirlenmiş olduğu için kimi kurumlarda kısmi süreli (part-time) kimilerinde tam zamanlı veya zoraki olarak çalışma söz konusu olabilmektedir. Kısmi süreli yahut fazla mesaiyle çalışmak zorunda bırakılmak çalışma barışına zarar verebilmektedir. Gerek kısmi süreli gerekse fazla mesai anlayışına göre çalışma usulü tam zamanlıya dönüştürülmelidir.

Aile sağığı merkezi grup elemanları kadrolu istihdam edilmediğı ve iş güvencesinden yoksun bırakıldıkları için tayin hakkına sahip değildir. Bu durum aile bütünlüğüne zarar vererek azımsanmayacak derecede evlilik bu gerekçelerle boşanmayla sonuçlanmakta, aileler parçalanmaktadır. Erkek grup elemanı personeller, askerlik görevini ifa etmek üzere görevinden ayrıldığında askerlik sonrası işe geri dönüş kaygısı yaşamaktadır. Bunun yanı sıra ücretsiz doğum izni hakkı bulunmayan kadın çalışanlar, gebelik süresinde yahut doğum sonrasında işten çıkartılmayla karşı karşıya kalmaktadır.

Aile sağığı merkezi giderleri kaleminden sosyal güvenlik primleri yatırılan bu çalışanların bir yılı doldurup kıdem tazminatı hakkı elde edememesi için giriş çıkış işlemleri yapılmakta, bu durum kıdem tazminatı hakkını ortadan kaldırmaktadır.

Bu çalışanlar 4857 sayılı İş Kanunu ile işçi statüsünde çalıştırılıp kamu görevlisi sayılmadığı için “beyaz kod” olarak tabir edilen ve sağlık çalışanlarının sözel veya fiziksel şiddete maruz kaldığı durumlarda şiddeti önlemek için kullanılan acil durum alarm sisteminden faydalanamamaktadır. Bu durum, aynı işi yapan ama çalışma usulü gereği diğerleriyle eşit haklara sahip olamayan bir grubun maruz kaldığı ayrımcılığa işaret etmesi açısından son derece manidardır.

20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı KHK'nin 127 nci maddesiyle 27/06/1989 tarihli ve 375 sayılı KHK'ye eklenen geçici 23 ve 24 üncü maddelerinde belirtilen kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar bulundukları pozisyonlarda geçici olarak çalışıyor olsalar bile hiçbir şart aranmaksızın ilgili pozisyonlarda devlet güvencesine kavuşturulmuştur. Aynı şekilde 696 sayılı KHK marifetiyle aile sağlığı merkezi grup elemanları ile aynı statüde bulunan Sağlık Bakanlığı bünyesindeki çalışanlar kadroya geçirilmiş, 663 sayılı KHK'da değişiklik yapılan kanun teklifiyle vekil ebe, hemşire, ATT gibi pozisyonlarda çalışanlar kadro kapsamına dahil edilmiştir. Başka bir şekilde söylemek gerekirse, aile sağlığı merkezi grup elemanları ile aynı mesleki eğitime sahip, aynı statüde ve görevde çalıştırılanlar kadrolu çalışan güvencesine kavuşturulurken, aile sağlığı merkezi grup elemanlarından ATT, ebe ve hemşireler bu haktan yararlanamamışlardır.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle, Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması elzemdir.

GEREKÇE

Türkiye’de aile sağığı merkezlerinde 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu m.3, Aile Hekimleri Uygulama Yönetmeliğı m. 22 ve Aile Hekimleri Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliğı m. 18 dayanak yapılarak tıbbi sekreter, acil tıp teknisyeni, ebe, hemşire ve temizlik personelleri aile hekiminin de görüşü alınarak 4857 sayılı İş Kanunu’na göre sözleşmeli olarak çalıştırılmaktadır.

Aile sağığı merkezi grup elemanları, belirsiz iş tanımı başta olmak üzere, iş güvencesi, çalışma saatleri ve ücret, eş durumu tayin hakkı, kıdem tazminatı, askerlik sonrası işe dönüşler, ücretli doğum izni, yıllık izinler ve istirahat raporu talebi ve kamu görevlisi sayılmamak gibi çoklu sorunlarla karşı karşıyadır. Ataması yapılmamış yahut emekli olduğu halde geçinemediğı çalışmak zorunda bırakılmış kişilerin çoğunlukta olduğu bu çalışanlar, geline son noktada çalışma alanlarında yalnızlığa itilerek, çok boyutlu bir sorun yumağı içerisinde zorlu koşullar içerisinde emek vermeye devam etmektedir.

Sağıık Bakanlığı tarafından uygun görülen ve aile hekiminin de görüşü alınarak 4857 sayılı İş Kanunu ile işçi statüsünde çalıştırılan aile sağığı merkezi grup elemanları iş güvencesinden yoksundur. Öyle ki, aile hekimleri işten ayrıldığında yahut başka bir yere atama istediğinde grup elemanları yeni gelen aile hekiminin kendileriyle çalışmayacağı korkusuyla işten çıkarılma kaygısı taşımaktadırlar.

Aile sağığı merkezi grup elemanlarının çalışma saatleri gruplandırma kriterlerinde hekim başına minimum haftalık 10 saat ve toplam hekim sayısına göre belirlenmiş olduğu için kimi kurumlarda kısmi süreli (part-time) kimilerinde tam zamanlı veya zoraki olarak çalışma söz konusu olabilmektedir. Kısmi süreli yahut fazla mesaiyle çalışmak zorunda bırakılmak çalışma barışına zarar verebilmektedir. Gerek kısmi süreli gerekse fazla mesai anlayışına göre çalışma usulü tam zamanlıya dönüştürülmelidir.

Aile sağığı merkezi grup elemanları kadrolu istihdam edilmediğı ve iş güvencesinden yoksun bırakıldıkları için tayin hakkına sahip değildir. Bu durum aile bütünlüğüne zarar vererek azımsanmayacak derecede evlilik bu gerekçelerle boşanmayla sonuçlanmakta, aileler parçalanmaktadır. Bu çerçevede eşlerin bulundukları il yahut bölgeye yer değıışikliğı hakkı tanınmalıdır.

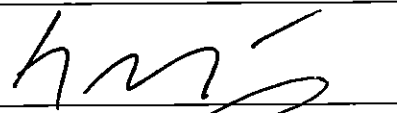
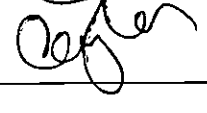
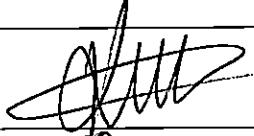
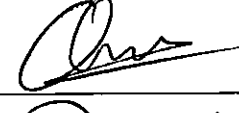
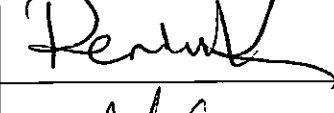
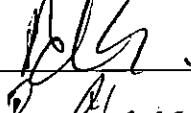
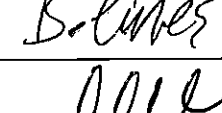
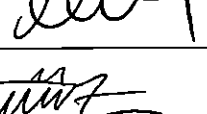
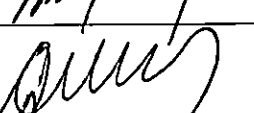
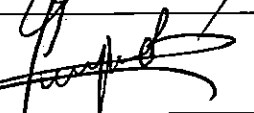
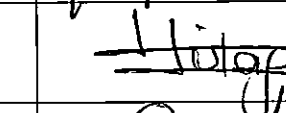
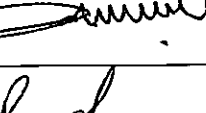
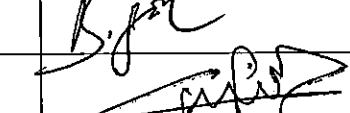
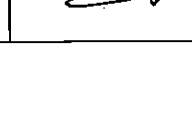
Aile sağlığı merkezi giderleri kaleminden sosyal güvenlik primleri yatırılan bu çalışanların bir yılı doldurup kıdem tazminatı hakkı elde edememesi için giriş çıkış işlemleri yapılmakta, bu durum kıdem tazminatı hakkını ortadan kaldırmaktadır. Erkek grup elemanı personel, askerlik görevini ifa etmek üzere görevinden ayrıldığında askerlik sonrası işe geri dönüşü olmamakta, bu da hem güvencesizliğe hem de gelecek kaygısına sebebiyet vermektedir. Diğer taraftan ücretsiz doğum izni hakkı bulunmayan kadın çalışanlar, gebelik süresinde yahut doğum sonrasında bir kılıfına uydurularak işten ıkartılmayla karşı karşıya kalmaktadır.

Aynı kurum içerisinde kadrolu olarak çalışan aile hekimi ve diğer aile sağlığı çalışanlarına verilen tıbbı malzeme, üniforma, influenza aşısı, maske, ilave tedaviye ile banka maaş promosyonu gibi haklardan aile sağlığı merkezi grup elemanları yararlanamamaktadır. Bu alışanlar 4857 sayılı İş Kanunu ile işçi statüsünde çalıştırılıp kamu görevlisi sayılmadığı için "beyaz kod" olarak tabir edilen ve sağlık çalışanlarının sözel veya fiziksel şiddete maruz kaldığı durumlarda şiddeti önlemek için kullanılan acil durum alarm sisteminden faydalanamamaktadır. Bu durum, aynı işi yapan ama çalışma usulü gereği diğerleriyle eşit haklara sahip olamayan bir grubun maruz kaldığı ayrımcılığa işaret etmesi açısından son derece manidardır.

Aile sağlığı merkezi grup elemanları, yıllarca aynı kurumda çalışmasına rağmen çalıştığı yılı doldurmadan giriş çıkış işlemi söz konusu olduğu için yıllık izin hakkından gerektiği gibi faydalanamamakta, herhangi bir sağlık sorunu, hastalık durumunda bu çalışanlar işsiz kalma korkusu sebebiyle çoğu zaman hastalık raporu alamamaktadır.

20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı KHK'nin 127 nci maddesiyle 27/06/1989 tarihli ve 375 sayılı KHK'ye eklenen geçici 23 ve 24 nc maddelerinde belirtilen kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar bulundukları pozisyonlarda geçici olarak çalışıyor olsalar bile hiçbir şart aranmaksızın ilgili pozisyonlarda devlet güvencesine kavuşturulmuştur. Aynı şekilde 696 sayılı KHK marifetiyle aile sağlığı merkezi grup elemanları ile aynı statüde bulunan Sağlık Bakanlığı bünyesindeki çalışanlar kadroya geçirilmiş, 663 sayılı KHK'da değişiklik yapılan kanun teklifiyle vekil ebe, hemşire, ATT gibi pozisyonlarda çalışanlar kadro kapsamına dahil edilmiştir. Başka bir şekilde söylemek gerekirse, aile sağlığı merkezi grup elemanları ile aynı mesleki eğitime sahip, aynı statüde ve görevde çalıştırılanlar kadrolu çalışan güvencesine kavuşturulurken, aile sağlığı merkezi grup elemanlarından ATT, ebe ve hemşireler bu haktan yararlanamamışlardır.

Aile sağlığı merkezlerinde çalıştırılan aile sağlığı grup elemanlarının yaşadıkları çok boyutlu sorunların ortaya konularak, bu sorunların çözümü temelinde aile sağlığı grup elemanlarının özlük haklarının iyileştirilmesi konusunda gerekli hukuksal düzenlemelerin yapılması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim.

1	SEZAI TEMELLİ	MUŞ	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4			
5	KEZİBAN KONUKÇU KOK	İSTANBUL	
6	NEJLA DEMİR	AĞRI	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	